

Zomeravondwandeling 4 (dinsd. 22 juli 2008).

Bijna traditioneel arriveert het laatste stel deelnemers klokslag 19.00 uur. Inmiddels had de rest van de groep weer de nodige ervaringen uitgewisseld. Het is vandaag heerlijk wandelweer met aangename temperatuur en een warm avondzonnetje. Gelet op de bijzonder wisselvallige julidagen blijft menig een zijn of haar jas, vest en paraplu trouw mee op stap te nemen.

Midden door Wijlré trekt een stoet van 15 wandelaars en passeren de kerk met die ui op de torenspits, de brouwerij (met interne verbouwingen), de Geul en kiest vervolgens de toegangsweg richting sportvelden. Onderweg mooie tuinen, een nog jong damhert en een wilde tuin bij de brouwerij welke onlangs gemaaid bleek. De Geul was de eerste van die vele momenten vanavond om even stil te staan en in te gaan op een stukje achtergrond van dit stukje natuur.

Onderweg volgt nog veel meer informatie voor de deelnemers rondom de gids.

Via de visvijver met witvis lopen we naar Stokhem. De (wilde) kersen zijn vrijwel verdwenen (ingedroogd, afgevallen of opgegeten). Een zgn. heksenkring onder een van die

kersenbomen zorgt voor vele vragen en uitgebreide toelichting. Stokhem is een heerlijk rustig en landelijk gelegen dorpje of kern waarin je omringt wordt door veel natuur. Ruime huizen met vaak grote tuinen bieden bewoners veel woonplezier. Het tsjirpen van acrobatische boerenzwaluwen in straten en tussen huizen versterken de landelijke idylle.

Linksaf verlaten we de bebouwde kom en passeren het bekende verkeersbord met de betekenis: einde 50 km. In feite een overbodig bord want voor ons ligt een licht klimmende landweg welke geen of nauwelijks autoverkeer aantrekt. Bij een Y-splitsing kiezen we voor links en bewonderen de recent aangelegde waterbuffer. Natuurlijk volgt er uitleg over doel en/of werking van een buffer. Helaas blijkt ook dat onze "knappe" bureaugasten (experts) van het Waterschap mooie buffers soms minder effectief laten aanleggen zoals onlangs bleek in Eys. Het vele water negeerde door verkeerde

aanleg de buffers en zorgde voor wateroverlast in diverse woningen bij Eijs. Echter, we bestrijden de wateroverlast met dure maatregelen zonder dat we doorzaak aanpakken. Eenieder weet dat ingrijpen van de mens de grootste factor vormt want hij zorgt met toenemende verharding van oppervlaktes en een economische bedrijfsvoering voor een versnelde afvoer van het water richting dalen. Minder asfalt en steen alsmede een andere agrarische bedrijfsvoering konden waarschijnlijk veel waterproblemen voorkomen (en veel dure investeringen van het Waterschap vermijden). Ook onze beurzen zouden waarschijnlijk minder zwaar belast worden met deze simpele, kostenbesparende ingrepen. Uiteraard speelt ook de ontwikkeling van het klimaat een rol in de toekomstige waterproblematiek.

De bermen van de lange landweg bieden voor onze natuurliefhebbers een schitterende mogelijkheid om te genieten van veel bloeiende plantjes. We herkennen o.a. knoopkruid, gele agrimonie, ruig klokje, leverkruid (ofwel koninginnekruid), beemd kroon en allerlei variaties en stadia van marjolein. Terugblikkend overzien we een wijds Geuldal en de andere oever van dit dal, badend in die schitterende avondzon. Geen wonder dat onze groep uiteen raakt want onze gids heeft bij diverse zaken zoveel informatie te vertellen. Plaatselijk door water uitgesleten sporen zorgen voor relaties met erosie, holle wegen, waterbuffers maar ook de blootgelegde lagen in de bodem bieden weer materiaal voor nadere uitleg. We herkennen immers duidelijk de vele vuurstenen en de kalkhoudende lagen welke bijna in de hele regio in onze bodem terug te vinden zijn.

Naast de flora (planten) en geologie blijkt de landweg ook interessant voor en door de aanwezige fauna. Op diverse plekken herkennen we sporen of wissels van dassen. De

bossen bieden onderdak aan reeën en een grote variatie aan vogels. Bermen blijken een aangename, warme plek voor diverse soorten muizen, enz. Enkele uurtjes met open ogen op een rustige plek zal menig natuurliefhebber genoeg plezier en stof opleveren om van de rijkdom van dit gebied te genieten en nog lang te herinneren.

Bij een dit voorjaar aangelegde poel zijn er duidelijke juichkreten waar te nemen. Nader contact met beide personen maakt duidelijk dat de dit voorjaar aangelegde poel al in gebruik is bij diverse amfibieën. Trots tonen beide onderzoekers van de poel hun vangst: enkele nog zeer kleine larven halverwege juli. Helaas is hun en onze kennis te beperkt om deze soorten te herkennen maar alles wijst op nakomelingen van de zeldzame geelbuikpad die hier nog sporadisch aanwezig zou zijn. Fotomateriaal van beide onderzoekers zouden onze suggestie kunnen bevestigen. Wij vervolgen de landweg en de onderzoekers gaan weer met hun schepnet aan de slag.

Reeds geruime tijd was langs deze route het zo kenmerkende geluid waarneembaar van Sabelsprinkhanen. Diverse zoekacties naar deze grote groene lawaaimakers blijven zonder resultaat. Als we echter bij een splitsing wachten op gids Hub voor de juiste route worden onze oren weer voorzien van het nodige geluid en dit leidde tot een vondst: een ca. 3 cm. groot groen mannetje (stomp achtereinde en dus geen vrouwelijk legboor) met grote lichte vleugels. Blijkbaar was de aandacht te groot of schrok hij voor de luchtballon want plotseling spreidt hij zijn lange vleugels en verdwijnt voor onze ogen naar een meer beschermd (en voor ons onbereikbaar) deel in die fors dalende berm.

Even verder sluiten we aan bij de wachtenden en om de tijd nuttig door te brengen, begint de gids weer te zoeken want volgens alle geluiden moet het er wemelen van deze sprinkhanen. Plotseling is het raak en is hij getuige van een unieke situatie tussen alle groen: man en vrouw sabelsprinkhaan zijn heel duidelijk druk en mogelijk liefdevol bezig met het creëren van nageslacht. Voorzichtig probeert hij het tafereel vast te leggen maar afbeeldingen zijn slechts momentopnamen. Het stelletje laat zich niet storen, ook niet als iedereen de

duidelijke situatie zelf wil waarnemen. Na een poosje horen we gehijg achter ons (goed voorbeeld doet immers volgen) maar het bleek slechts de achtergebleven gids die de helling met meer snelheid wilde overwinnen om weer bij de rest te geraken. Er hangt een soort teleurstelling in de lucht.

We blijven stijgen en weer ligt er een met veel geld aangelegde waterbuffer op onze route. Vanaf deze plek weer een fraai panorama richting Geuldal. De landweg door het bos brengt ons nog hoger. De bermen in het holle gedeelte zijn geliefde zonneplekken voor muizen. In het bos een of meer fikse dassenburcht(en). Een plantje in de berm lijkt op salie en wordt als Valse Salie (*Teucrium scorodonia*) herkend. Enig zoeken op internet bevestigd deze

waarneming. De witgroene bloeiwijze zorgen voor een luchtige verschijning, zeker onder de laagstaande zon.

Onze deelnemers verbazen zich over de vele aanwezige slakken in de bermen. Niet alleen de beschermde wijngaardslak (de bekende escargots) maar ook vele tientallen grote wegslakken in allerlei kleuren tussen oranje en donkerbruin. De vorige week massaal gesignaleerde kleine slakken met hun huisjes werden vandaag nauwelijks waar genomen. Bedenk dat hun huidslijm bijzonder slecht te verwijderen of op te lossen is als je deze in je tuin wilt vangen en verplaatsen. Gebruik dan de bekende huishoudhandschoenen of neem plastic (boterham)zakjes of iets dergelijks.

We blijven even rechtdoor lopen en gaan bij de T-splising links af. We lopen nu een kort stukje van de befaamde pelgrimsroute naar Santiago del Compostela, meestal aangeduid met de Sint Jakobsschelp. Het vlakke plateau (van Margraten) is vooral agrarisch interessant. Grote vlakke oppervlakten zijn gemakkelijk te bewerken en we wandelen dus langs grote velden met o.a. diverse graansoorten (sommige granen waren reeds geoogst), maïs, en aardappelen. Een volgend landweg brengt ons linksaf naar de rand van het plateau of de rand van het Geuldal.

We passeren een klein bos met opmerkelijke gaten of kuilen. Het lijkt op een oude zand- of kiezelgroeve (meest waarschijnlijk) om de wegen in de buurt te voorzien van een nieuwe laag verharding. Terwijl de groep doorloopt, onderzoekt een van de gidsen dit stukje bos met groeve en ontdekt er wederom een Heksenkring (maar nu wel ca. 4 meter doorsnede). Hij kiest vervolgens voor de kortste route naar de landweg maar ontdekt aan de rand van het

bos een stelletje grote weglakken inring verstrengeld. Dan valt zijn oog op een groepje paddestoelen in diverse stadia. Boeken en internet bevestigen dat de gids de paddestoel redelijk correct had weten te plaatsen: Kleine Stinkzwam (*Mutinus caninus*).

Een lange afdaling ligt voor ons via een fraaie holle weg met tal van dassenwissels. Even staan we stil bij de zwarte eenbes (meestal 4-bladig) en al spoedig bereiken we het centrum van Beertsenhoven. Even kijken, fantaseren, rusten, en genieten van die landelijke rust en uitstraling. Via de Kwakkerpool en langs kasteel Wijlré gaat het rechtstreeks naar ons vertrekpunt. Goede kijkers zien nog de orchideeën in de plantenbakken op het plein. Helaas is het omstreeks 21.30 uur en moeten onze gidsen weer beginnen met die vermoeiende evaluatie. De weergoden waren bijzonder positief want we kunnen deze avond op het terras alle zaken afronden. Opvallend is het snelle vertrek van onze deelnemers. Waarschijnlijk is de invloed van het stelletje sabelsprinkhanen groter dan menigeen vooraf verwachtte.

